Ч. 257 (14.194). Львів, середа 6. листопада 1935. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Монархія в Греції зміцнює впливи В. Британії.

АТЕНИ, 5. 11. ПАТ. Преса подає телеграму, яку вислав до короля Юрія II. віцепремієр і міністер закордонних справ Теотокіс. Її передав королеві грецький посол у Льондоні. Міністер повідомляє короля про вислід плебісциту. Вчора на площі конституції регент ген. Кондиліс оголосив народові вислід плебісциту. Цю вістку приняли маси окликами в честь короля.

ПАРИЖ, 5. 11. ПАТ. „Ле Жур" пише: Привернення монархії в Греції зміцнить не тільки внутрішньо-політичні взаємини, але матиме теж велике міжнародне значіння, бо збільшить впливи В. Британії на Середземнім Морі. Грецька королівська родина споріднена з англійською династією. Італію осудили в Женеві тому, що відважилась вести власну політику всупереч волі Британії. До британсько-французького непорозуміння дійшло теж тому, що В. Британія не хоче згодитися на окреме французько-італійське порозуміння у східній частині Середземного Моря. Греція завжди програвала, якщо пробувала вести політику без згоди В. Британії.

Напружені взаємини між Японією і СССР.

МОСКВА, 5. 11. ПАТ. ТАСС повідомляє: Большевицький амбасадор у Токіо Юренєв запротестував перед японським урядом у справі нарушення большевицького кордону японсько-манджурськими відділами недалеко міста Ґродеково в днях 6, 8. і 12. жовтня ц. р. На цей протест надійшла 25. жовтня ц. р. японська відповідь з гострими закидами проти поведінки большевицької прикордонної сторожі. В ноті з 4. листопада ц. р. Юренєв збуває ці закиди. Скидає відповідальність на японський уряд за поведінку японсько-манджурської влади і за легковаження большевицької пропозиції у справі створення мирової мішаної комісії. Амбасадор пригадує, що Японія не дала в цій справі відповіди, хоч така пропозиція вплинула ще 17. серпня ц. р. Вкінці амбасадор піддержує протест у справі прикордонних інцидентів в жовтня ц. р.

Великий політичний конґрес на Литві.

Важливі резолюції.

РИГА, 5. 11. ПАТ. Минулої неділі відбувся в Ковні конґрес союзу молодих народовців (нова Литва), в якім участь узяло 2 тис. осіб. У президії конґресу засіли: прем. Тубеліс, міністер внутрішніх справ Каплікас, предсідник палати державної контролі Шакіявіс та інші провідники урядової партії таутінінків. На конґрес приїхав президент Сметона, що виголосив довшу промову, в якій осудив методи діяльности опозиції, та литовського духовенства. Проти опозиційних партій заявилося багато інших промовців, підкреслюючи, що останні селянські заворушення та події на ковенському університеті спричинила тайна діяльність противників теперішнього режиму.

У прийнятих резолюціях учасники конґресу домагаються: 1) ліквідації організацій католицької молоді, що існують у школах, 2) сполучення в одну організацію всіх організацій таутінінків, 3) ліквідації організацій, що не схочуть зєднатись у „національному фронті", 4) ліквідації партії лявдінінків: християнської демократії і соціял-демократії з усіми відділами цих партій та ліквідації опозиційної преси, 5) відібрання платень священникам, що не солідаризуються з рухом таутінінків і передачі цих грошей на культурні цілі.

Конґрес домагається, щоб усі урядовці брали живу участь у суспільному русі. Далі домагається, щоб усі державні становища займали таутінінки і їх симпатики. Члени конґресу висловили готовість боротьби за Вильно і Клайпеду, обіцюючи свою співпрацю у створенні воєнного фонду.

Не буде реорґанізації Ліґи Націй.

Британська політика не зміниться.

ЛЬОНДОН, 5. 11. ПАТ. Аґенція Райтера повідомляє, що появився офіційний комунікат, що рішучо заперечує поголоски, будьтоби уряд В. Британії опрацьовував плян нової закордонної політики. Комунікат заперечує теж будьтоби з будьякою великодержавою ведено дискусію у справі зреформовання Ліґи Націй. Ніякого такого пляну не обговорювано. Офіційно заперечують теж будьтоби уряд В. Британії упередив Еспанію, Грецію й Альбанію про можливість, що британська влада використає деякі пристані цих держав, якщо Ліґа Націй застосує параграф 3 статті 16 договору Ліґи. Підкреслюють, що 16 стаття зобовязує всі краї, що належать до Ліґи Націй, дати необхідну поміч.

В. Британія не хоче нового Льокарна.

ЛЬОНДОН, 5. 11. ПАТ. Офіційно заперечують вістки, будьто би В. Британія наміряла загарантувати надренський кордон в заміну за намірену поміч Франції на Середземному Морі. Не можна говорити про те, щоб Англія поширила свої зобовязання, що їх прийняла в Льокарно. В. Британія виконує свої льокарненські зобовязання, але не візьме на себе нових таких зобовязань.

Чого домагається В. Британія від Італії?

ЛЬОНДОН, 5. 11. ПАТ. Райтер повідомляє: Атмосфера в англійсько-італійських взаєминах стала більше примирна. У висліді женевських розмов британський уряд ставить два домагання як умовини відкликання частини збройних сил зі Середземного Моря. Ці домагання такі: 1) Припинити протибританську пропаґанду; 2) зменшити число італійських збройних сил у Лібії бодай іще на одну дивізію. Британський уряд від цих двох домагань напевно не відступить. Ці два домагання мабуть у найближчому часі виконають. Райтер додає, що не зважаючи на поголоски, барон Алоізі не згадував про можливість перемиря аж до висліду мирових переговорів.

Інструкції японської делеґації на морську конференцію.

ТОКІО, 5. 11. ПАТ. Аґенція Ренґо повідомляє, що кабінетова рада іменувала членами делеґації на морську конференцію в Льондоні члена воєнної ради адмірала Наґано і колишнього амбасадора в Берліні Місузонаґаі. Рада затвердила інструкції для делеґації, що згідно з пресовими інформаціями торкатимуться 1) загальної редукції морських збройних сил; 2) устійнення паритету морських збройних сил; 2) устійнення можливо найнижчої цифри максимального тонажу, визначеного для кожної морської великодержави і 4) прийняття справедливої розброєневої формули.

Присилайте передплату!

Аполітична державна система.

Львів, 5. листопада 1935.

„Організація політичного характеру не є нам потрібна". Про ці цікаві слова згадували ми вже у статті з приводу розвязання ББ: сказав їх у прощальній промові до членів ББ полк. Славек. Вони характеристичні для ментальности взагалі всіх військових:ноторійно відома **аверсія військових людей до політики**, як до чогось, що не відповідає світоглядові, основаному на вірності засадам вояцької простолінійности, чесности, послуху і дисципліни. Як погодити ті засади з теорією Макіявеля чи практикою Фуше або його суперника Талейрана?! Як можна погодити атмосферу „політичної біржі", якою є кулюари парляментів у демократичних державах, з атмосферою — не кажемо вже касарень, а хочби старшинських клюбів?! І тому **психольоґічно** нехіть військових до політики і політиків, а разом нехіть до дотеперішніх політичних норм, організацій, метод праці і устроїв — цілком зрозуміла. Льоґічно, зрозумілою є теж енерґія, з якою військові люди, що приходять у ріжних частинах світа до влади, беруться за реорганізацію дотеперішньої дійсности, тим більше, що справді та дійсність — політичні відносини й політичні звичаї, — можуть дати аж надто багато матеріялу для невдоволення та обурення.

А проте проголошування засади, що держава не потребує ніяких політичних організацій, це діяметральна протилежність засади, яку проголосила новітня демократія: диференціювати політично все громадянство, ввесь нарід, і втиснути його в організаційні рямці політичних партій. Політиканству, яке виродилось з цієї останньої системи, як викривлене явище погано зрозумілої демократії, протиставиться тепер засада повної аполітичности. Усунення існуючих політичних партій від усякого впливу на хід державних справ і взагалі на громадське життя та відмова від творення якоїнебудь іншої політичної партії, як організації з якоюсь означеною програмою, — ось характеристичне явище теперішньої державної системи у Польщі. Ввесь державний зміст має виповнити **конституція**. Але конституція не негує партій: тому доповнила її **виборча ординація**, що усунула від виборчого суперництва політичні партії, та в дальшу чергу виборчу ординацію доповнила **виборча практика**. В той спосіб повстав сойм, як установа, позбавлена свого природного характеру: як терен, на якому **не можуть** проявлятись, вирівнюватись і реалізуватись **політичні програми суспільних груп**, груп, що вислали туди своїх представників, бо ті представники (за виїмком українських послів з Галичини і жидівських) не належать до ніяких політичних організацій, **не представляють ніякої програми**. Знаємо, що острах перед політикум дійшов так далеко, що не допущено на терені польського парляменту навіть до організації „клюбів", бо само слово „клюб" стало немиле. Знаємо теж, до чого довела така повна „досконала" аполітичність сойму: показалось зараз у перших кількох днях, що вправді на терені сойму не є представлені ніякі політичні програми, але наслідок того може бути такий, що 190 послів може намагатись проводити — кож

ний власну програму. Сойм залила повінь промовців. Почало грозити те, що на цілому світі зоветься хаосом. Поділ на реґіональні репрезентації має запобігти цій небезпеці. Але щонайвище запобігає їй на терені самого сойму. Те, що діється сьогодні у польському світі поза соймом, найбільш пророчисто говорить про те, що слід рахуватися з історичними прецеденсами, що виключають істнування політичного життя держави без — політичних організацій.

Нішо на світі не нове і все вже бувало. З історії европейських держав відомі напр. такі два приклади радикального відполітиковування устрою: манifест з вересня 1923 в Еспанії і тамошня конституція з червня 1929 та скасування відовданської конституції в січні 1929 в Югославії. В одному і другому випадку обидва ґенерали-диктатори, ген. Прімо де Рівера і ген. Жівкович, безперечно великі патріоти й люди найкращої волі, найбільше лихо свого краю вбачали у політичних партіях і обидва вони старалися перетопити все громадянство в одну аполітичну збірноту. Еспанський премієр пробував було наприкінці свого урядування відхилитись від первісної своєї засади та творити т. зв. Національну Унію, як власну політичну організацію. Спроба не вдалася, бо була запізна. В обох державах доктрина аполітичного устрою закінчилась трагічно: у першому випадку коштувала державу революцію і династію престол, в другому — життя короля і внутрішній та міжнародній заколот. В обох випадках вернулись до значіння політичні організації та парляменти з представниками політичних програм.

У Польщі політичною програмою був Йосиф Пілсудський. Як довго Йосиф Пілсудський жив — можна було будувати і втримувати устрій на його особистому авторитеті, на його словах, що мали значіння законів. Теза, що Йосифа Пілсудського має заступити право, звучить гарно. Але практично відкриває двері для найбільших трудношів і конфліктів, що можуть найбільш пошкодити володінню — права. Бо не можна утотожнювати права з законами, які спіраються на хибних засновках. Не можна чейже погодитися, що такими законами, які мають виповнити прогалину беззастережного державного авторитету, є обовязуюча нова виборча ординація або обовязуючий соймовий реґулямін, себто ті самі закони, які згідно з опінією самих їх авторів — мають експериментальний характер.

Не віримо в успіх експерименту — творити державну систему з виключенням політичних організацій. Істнує в Італії політична організація фашизму, в Німеччині націонал-соціялізму, у Совітах комунізму, — істнувала в Польщі аполітична партія ББ, що підчинялась волі Пілсудського. Але система, в якій нема ніякої політичної організації і нема особи, що заступалаб політичну програму, це в історії державних устроїв і систем новум, яке не втримається.

Здається, що деякі чільні одиниці з володіючого польського табору відчувають це і стараються найти вихід з цієї ситуації. Відсіль і зродилась думка покликати до життя бодай якийсь „Дискусійний Клюб", до якого малиб доступ тільки люди, звязані спільним ідейним минулим („перша бриґада"). Історія творення теперішнього уряду, первісна опозиція на буджетовій комісії, пізніша заява п. Медзінського зі спростуванням поголосок про глибокі ріжниці у санаційному таборі, відвідини послів-комбатантів у ген. Ридза-Сьміґлого без одного полк. Славека, ті і їм подібні події виказують фермент, який мусить виринати у періоді творення нової політичної системи, що відразу виявляє поважні помилки. Чим скорше ті помилки будуть у ввесь зріст зясовані і чим скорше почнеться відворот від тих помилок — тим буде краще для польської держави. — чим пізніше це станеться, тим більшими грозить воно потрясеннями.

Ми, українці, не маємо ніякого сентименту до польських політичних партій, яких володінню завдячуємо нашу нинішню сумну дійсність. Повстання ББ не принесло нам полекші, навпаки, ту дійсність ще поглибило (1930 рік). Тому не тужимо ані до повороту до влади тієї передтравневої польської „демократії", в якій польська ендеція грала б тепер ще більше передову ролю, ніж її грала до травня 1926, ані не плачемо з приводу розвязання ББ. Але мусимо рахуватись з тим, що нинішня „аполітична система" — це провізорія. Ми моглиб бажати собі і польській політичній думці, щоб із цієї нинішньої провізоричної системи, пройнятої нехіттю до політичних організацій, виринула сильна польська партійно-політична організація, на якій спірався би уряд, та яка у своїй програмі признавала би вагу національних проблем і потребу розвязки їх по єдино можливій і доцільній лінії — задоволення слушних і справедливих вимог непольських народів у Польщі.

Велика шпиґунська афера в Чехословаччині.

Політична поліція у Празі оголосила такий комунікат: Влада безпеки викрила велику шпиґунську аферу. Поліція арештувала безробітного урядовця Ервіна Шайхеноста з Плейдь, який вдержував звязки з органами німецького інформаційного бюра в Аннаберґ у Саксонії. Арештованому доказали, що в шпиґунських цілях їздив мотоциклем на терен військових маневрів у північно-західній Чехословаччині. Слідство виявило, що Шайхеност мав багато спільників, між іншим наречену Марію Шмідль, безробітну з Вайнерт, приватного урядовця Оттона Райвшера з Пернесґрін, колишнього секретаря зліквідованої націонал-соціялістичної партії. Поліція арештувала теж маму Шайхеноста, його приятеля Романа Пфофа, різницького челядника Адольфа Бірґера, якому доказали теж співучасть у шпиґунстві. У Празі арештували кельнера Новотного і бону Маґду Сульц за шпиґунство. В багатьох інших чеських містах арештували багато осіб.

Після плєбісциту у Греції.

АТЕНИ, 5. 11. ПАТ. Згідно з обчисленням виборчої комісії усіх голосуючих у плєбісциті було 1,527.714. З того 1.491.992 голосів заявилося за монархією, 32.454 за республикою, решту голосів уневажнено.

ЛЬОНДОН, 5. 11. ПАТ. Король Юрій II. повідомлений про висліди плєбісциту, висловив велике задоволення. Король залишиться ще кілька днів у Льондоні, де буде дожидати спеціяльної делеґації з Греції. У склад тієї делеґації мабуть увійдуть Мавреміхайлес, мін. комунікації, ген. Папаґос, міністер війни і Баляноc, предсідник національних зборів.

Судовий епільоґ афери Ставіського.

ПАРИЖ, 5. 11. ПАТ. Вчора перед судом присяглих зачалась розправа проти осіб, вмішаних в аферу Ставіського. На розправі були всі підсудні в числі 21, яких боронить 50 адвокатів. 10 підсудних відповідає з вільної стопи, інших привели з вязниці та їх стереже республиканська ґвардія. На салі нечуваний натовп. Адвокати дістали місця щойно на інтервенцію предсідника суду. Після вступних формальностей предсідник припоручив відчитати акт обвинувачення. Оборона зріклась відчитування інших документів між ін. 2 тисячі питань, на які мають відповісти судді присяглі. Всі документи процесу сховані у величезній огнетревалій касі за президіяльним столом. Цих актів безупинно пильнує спеціяльна сторожа.

Націоналізація срібла в Китаю.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Агенція Райтера повідомляє зі Шанґаю, що директор китайського банку Сень заявив, що запаси срібла в Китаю покривають із горою 100 прц. банкноти в обігу на основі паритету закордонних девіз. Сень думає, що уряд зуміє вдержати стабілізацію курсу та з цього матиме дуже великі користи держава завдяки збільшенню вивозу та притягненню закордонного капіталу.

ШАНГАЙ, ПАТ. У звязку з розпорядком про націоналізацію срібла в Китаю експортове мито від срібних штаб піднеслося дуже значно. Тут іде саме про те, щоби власники срібла, які обовязані тепер вимінювати срібло на паперові гроші, не могли вивозити цього металю за кордон.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

З польської преси.

Екзекуції... і руйнування довжників.

Варшавський „Курієр Поранни" ч. 305 гостро виступив проти руйнування довжників ліцитаційними гієнами. Зміст цієї цікавої статті п. н. „Система екзекуції, яку мусять змінити" такий:

Прем. Косьцялковський у своїй промові у соймі 24. жовтня ц. р. влучно підкреслив, що „екзекуція, яка забирає останню корову або останнє приладдя праці і яку ведеться дуже часто вже по поладнанні справи, може тільки викликати почуття кривди і відіпхнути громадянина від держави. Справді слова премієра торкаються податкових екзекуцій, але їх можна теж застосувати до екзекуцій за приватні довги, які зправила є бездушним і недоцільним руйнуванням громадян.

ЛІЦИТАЦІЙНІ ГІЄНИ.

При таких ліцитаціях за приватні довги головну ролю відограють ватаги професійних віндикаторів, які спихають довжників на дно. Ці темні типи „професійних" повновласників мають отвертий доступ до судових канцелярій і до коморників і переводять екзекуції за відсотковою винагородою. Вони дуже швидко виєднують в суді клявзулі викональности вироків та угод і приспішують визначення екзекуції у коморників, вкінці виступають як повновласники вірителя при описах рухомих предметів і нерухомостей та при ліцитаціях.

Тому автор згаданої статті виступає рішуче проти того, щоби ці темні типи мали доступ до суду чи до канцелярій коморника. Вступ до суду чи до уряду повинен мати тільки сам заінтересований або його адвокат, а не професійний „повновласник", який виступає при ліцитаціях, бо своєю поведінкою обнижує в першу чергу повагу суду і виконавчих органів.

ЗДИРАЄ СЕМУ ШКІРУ З ДОВЖНИКА.

Така гієна влазить за коморником до помешкання довжника, заглядає по всіх кутках шаф і схованок, помагає незаконно комірникові і вкінці стягає до ліцитації ватагу професійних ліцитантів, з якими до речі є у змові. В інтересі такої гієни є довести за всяку ціну до ліцитації навіть там, де ліцитація не принесе вірителеві ніякої користи. Але і в таких випадках ці темні типи печуть свою печеню. Якщо екзекуція є недоцільна, такий віндикатор за невеличкою винагородою від довжника стримає екзекуцію. Колиж зруйнований довжник не має уже гроша заплатити, щоб відсунути екзекуцію, тоді такий віндикатор з професійними ліцитантами доводить довжника до руїни. Такому довжникові випродують геть усе, залишаючи постіль і ліжка, за смішно низьку ціну. Автор наводить випадок, що в одному більшому провінціональному місті учителеві продали на ліцитації за безцін столи, крісла та останню шафу. Діти цього учителя мусіли писати лежачи на підлозі і дістали кривуху. Чи-ж це не траґедія, коли інтеліґентові забирають останній стіл, при якім він і його діти працювали? А таких випадків ревности комірників є безліч, бо професійний віндикатор дбає про те, щоби комірник усі предмети точно описав.

ЗА ЗМІНУ СИСТЕМИ.

Деж шукати виходу? Закон виразно означає, які предмети є вільні від екзекуції. Але сама постанова, що не вільно описувати необхідних предметів до щоденного ужитку і які можна тільки за безцін продати не розвязує цієї справи. Тому постанови екзекуційного закону не вимагають зміни, але треба їх тільки інакше інтерпретувати. Комірники мусять змінити практичне переведення екзекуції, мусять оминати бездушного нищення довжника. Нащо продавати крісла по два золотих, коли зібрана квота і так не вистане на заплату довгу вірителеві а довжник навіть гіршого крісла не відкупить за 2 зол.?

Екзекуція, це необхідне зло. Тому слід її переводити згідно зі законом і по людяному, а не по варварськи і бездушно.

Дайте доказ, що памятаєте про інвалідів У.Г.А.!

Українська шкільна політика.

(Реферат, виголошений на Педагогічному Зїзді 3. листопада 1935. р.)

Шкільна політика має реалізувати виховні ідеї. Завданням української шкільної політики є реалізувати українські виховні ідеї в умовинах, в яких живе український нарід. Аналізуючи ці умовини, звернемо нашу увагу лише на ту дійсність, в якій живе український нарід у Польщі.

ЯКА ЦЕ ДІЙСНІСТЬ?

Отож перше засадниче ствердження: **сьогодні аполітичного, краще сказати, адержавного виховання нема.** Не істнує воно ніде в Европі. Ще у початках XX. ст. можна було говорити про наукові підстави педагогіки, якими вважалися: експериментальна психольогія, фільософія і соціольогія. Вони визначували те, що називається методикою і дидактикою навчання, а навіть устійнювали напрямні виховання. Ще тоді засадою було, що справи практичної, хочби й державної, політики не мали переступати порогів школи. Школа мала подавати своїм вихованкам обєктивну, наукову правду, правду, однаково добру у школах ріжних народів і ріжних держав. Протилежні думки були виїмками, або непризнаними єресями. Сьогодні, після змагань до господарської автаркії, після закріплення в більшості европейських держав авторитарного державного устрою, прийшла черга на автаркію виховну. Шкільна політика кожної держави — щодо ваги — займає в її загальній політиці друге місце, зараз після питань оборони держави. Слушно каже д-р Ярема: „Школа ввійшла у фазу глибокої державно-національної диференціяції, сповняючись на кожній іншій державній території іншим освітньо-виховним змістом і переходячи в кожному випадку на службу іншим суспільно-політичним ідеольогіям, ідеалам, світоглядам. Замісць одностайної, менш-більш, колишньої европейської школи, бачимо сьогодні ланцюг неподібних змістом, специфічно льокальних нерівновартних шкіл, між якими не має й не може бути жадного внутрішнього ідейного звязку ні переходу". („Українська Школа", 1934.).

Друге ствердження: **політика сьогоднішньої тотальної держави, чи навіть держави, зближеної до тотальної, вимагає, щоби всі громадяни признавали один спільний зуніформований світогляд, а саме той, який відповідає ідеольогії цієї держави.** І тому тотальна держава хоче обхопити цілу людину без решти. Вона не вимагає сліпого послуху, як деспотія, лише повної внутрішньої віддачі собі. Дуже часто цієї віддачі вимагає особа, яка стоїть на чолі держави і персоніфікує її ідеольогію*). У таких державах невтрального виховання, опертого лише на інтелектуалістичних первнях, нема. Воно мусить бути і є лише чуттєве, емоціональне, а далі свідомо волюнтаристичне. Себто, воно має виховувати молодь для добровільної, охочої, самозрозумілої служби державі, якої ідеольогія не може підлягати критиці ані аналізі. Треба вірити, що ця ідеольогія одиноко правильна. В італійських організаціях молоді вщіплюється у молодь не лише абсолютний культ народу і держави, але культ до особи Муссолінія, піднесеного до висоти божества. У декальозі фашизму, призначенім для молоді, говориться: „одна лише річ повинна бути для тебе дорожча понад усі інші: життя іль Дуче". У Совітах політичний і суспільний авторитет Маркса, Леніна і Сталіна переміняється в школі у політичну містику**). У Німеччині не вистарчає у школі „присвоїти собі поверховні засади націонал-соціялістичної доктрини. Треба її унутрі пережити. Треба рішуче зірвати з давніми пережитками думання минулої доби, до яких належить концепція про міжнародній характер науки. Націонал-соціялістична держава не стерпить цієї концепції, наука мусить бути так само звязана з німецькою кровю і расою (blutgebunden як усі інші прояви німецького життя. Учительство мусить перейнятися духом віри в історичну місію націонал-соціялістичної доктрини". (З промови міністра Вагнера на зїзді баварських учителів у липні ц. р., цитованої за „Хованна" 1935. липень). Ось тому А. Розенберґ не боїться поручати тенденційне навчання історії у школах.

Третє ствердження: **польська держава наближується до типу тотальної авторитарної держави, хоч ані внутрішньо-політично, ані устроєво ще вповні ідеалу такої держави не осягнула.** Також і в своїй виховній системі наближується вона до такого типу та послідовно проводить у життя свій виховний ідеал, сформульований міністром (тоді премієром) Янушем Єнджеєвічем так:

„Головна польська виховна думка полягає на змаганні осягнути переміну психіки молоді і цілого громадянства у напрямі пробудження і вироблення почуття державної солідарности почуття, збірної та одиничної відповідальности за долю держави, почуття жертвенної і охочої служби для тої держави". (З промови на буджетовій комісії сойму 18. січня 1934. р.). Думаю, що найкраще зроблю, коли ці виховні ідеали сучасної польської педагогічної думки доповню ще словами таки польського педагога, нпр. п-і Еви Ставіш: „Шкільна реформа, яка не полягає виключно на дидактичних, формальних і технічних змінах, але змагає до перебудови виховання та устійнює нову його ціль і напрям, мусить виходити з глибших, не лише педагогічних, засновків. Те, що називаємо „виховним ідеалом", є концепцією, яка має на меті створити нове громадянство, психічного типу, зближеного до того ідеалу. Виховний ідеал нової реформи: „громадянин, що розуміє свої обовязки супроти держави, що вміє їх виконати і є пройнятий гарячим почуванням, яке наказує йому їх виконати", — як ідеал тісно звязаний з істнуванням, розвитком і потугою держави, є ідеалом par excellence політичним. Є це явище зрозуміле, яке повторяється систематично в історії світа і в історії Польщі. Кожна **політична** реформа силою речи викликує заініціювання великої шкільної реформи, кожне змагання до політичної реформи лучиться і гармонізує зі змаганням до реформи виховання і шкільництва. („Почування відповідальности", „Zrąb" 1933. т. 15).

Така є сьогоднішня, скажім, педагогічна і виховна дійсність з погляду виховних ідей, в якій українському народові приходиться змагатись за **свої** виховні ідеали.

З цього зразу декілька висновків: помилкою було би, якщоб ми хотіли у своїй виховній практиці утотожнювати її з якоюнебудь політичною доктриною. Виходім з реального факту: ніякої політичної доктрини не зможемо реалізувати у бездержавному стані і тому ніякої політичної доктрини не можемо подати до вірування нашій молоді. Та проте таку засадничу, основоположну ідею, — не доктрину! — яка пронизувала би всю нашу виховну практику і зуміла би конкурувати з уніфікаційними змаганнями держави, **мусимо мати.** Такою ідеєю є: **ідея національна, ідея почування звязку з власним народом, ідея української культурної і духової соборности, української національної єдности.** Ця ідея повинна стати у процесі виховного відділовування психічною реальністю, індивідуальним переживанням і на ній, як на базі, повинні ми в українській виховній системі оперти всі наші виховні змагання. Першим льогічним постулятом для шкільної дійсности, який виплиє з цієї засадничої ідеї, є **вужча вимога української школи й українського вчителя для української дитини.**

Ось тут виринає перший, хоч на нашу думку, не засадничий, конфлікт поміж змаганням польської тотальної держави до суприматії над усім духовим чуттєвим та волевим життям її громадян, і поставленою вгорі тезою свободи плекання українських національних ідеалів. Цей конфлікт виходить з розуміння поняття нації і держави. Держава, це політична форма істнування національної збірноти, а нації, без змагання до політичної організації, не можна собі уявити. Отже виходилоб, що поставлення вимоги нашої національної єдности і культурної соборности, при рівночасному зупиненні **наших** державно-політичних змагань, це абсурд. Дискутувати про „припинення" політичних змагань нації, це одночасно попадати в небезпеку заперечення самої суті національної ідеї. Та проте, думаємо, що в нашій дійсності іншого підходу до справи нема. Однак не є завданням педагогіки цей конфлікт вирішувати. Його мусить вирішити українська національна політика. А саме: **вона мусить дати українській педагогіці відповідь, чи в сучасній історичній ситуації українського народу можна національні ідеали цього народу і його культурну творчість, оперту на цих ідеалах, — погодити з істнуванням польської державности на тутешній території.** Педагогіка видвигає засадничу вимогу, що раціональне виховання української молоді неможливе без плекання ідеалів української культурної і духової соборности і національної єдности. А це ствердження є одночасним ствердженням паралелізму поміж українською виховною системою і українською національною політикою. Української шкільної політики не можна уявити собі без звязку зі загальною політикою нації. Отже, або українська загальна політика зуміє найти компроміс поміж польською державністю і українськими природніми національними змаганнями і тоді був би простір для якоїсь розумної української виховної системи в українському шкільництві, все одно якому, державному чи приватному, нижчому чи вищому. Або цього українська політика зробити не зуміє і цей конфлікт є політичною квадратурою кола, а тоді і якенебудь раціональне виховання в українських школах є такою самою педагогічною квадратурою кола.

В. Кузьмович.

(Далі буде.)

*) Д-р К. Сосніцкі: „Виховні ідеї і політичний напрям держави", квартальник пед. ч. 1. 1934.

**) Цитат і думка на підставі Сосніцкого, таmже.

Італійський наступ тревяє.

ВІСТКИ З АФРИКАНСЬКОГО ФРОНТУ.

АДДІС-АБЕБА, 5. 11. ПАТ. До Аддіс-Абеби приїхав британський військовий аташе майор Гольт з адютантом капітаном Тайльором.

ІТАЛІЙСЬКИЙ НАСТУП.

ПАРИЖ, 5. 11. ПАТ. Згідно з повідомленями на фронті Тіґре італійська кольона, що оперує на данкалійській рівні переступила Ґабаро й посунулась у напрямі Дато. Другий корпус під командою ген. Маравіня веде акцію в напрямі Аді-Або. Те, що 2-гий корпус посувається на Аді-Або вказує, що італійці хочуть скоротити лінію свого фронту. Зачинаючи від точки, де ріка Сетіт віддалюється від кордону Еритреї, фронт творить справді глибокий лук здовж кордонної лінії, що потім відступає на Толе. Аді-Або є у східньому Тіґре, на терені мало дослідженім, недоступнім підчас дощу, притім деякі місцевости є на височчині 3000 м.

Про напрям, що його вибрав ген. Маравіня нема докладніших повідомлень. Всеж треба зауважити, що істнують два шляхи з Аксума: один йде через Селякаяка і Маі Мані та доходить до ріки Таказе біля Адді Аічеб; другий веде через Маріям Дебре і Кувріеі та доходить до ріки Таказе в місцевості Челля Чеккану, де є загально вживаний брід через ріку.

ЗАБЕЗПЕКА ПЕРЕД ЗАСІДКАМИ.

ПАРИЖ, 5. 11. ПАТ. Агенція Аваса повідомляє з Асмари, що італійські війська посуваються вперед, маючи перед собою ворога, що є невхопний і вимикає битви. В тому марші, підчас нестерпної спеки, бере участь 180.000 людей. Італійська армія методично посувається вперед і не залишає нічого припадкові та забезпечується проти можливости засідки.

Англія і Бельгія дозброюються.

БРЮССЕЛЬ, 5. 11. ПАТ. Надзвичайний буджет міністерства краєвої оборони передбачує на 1936. рік кредити в сумі 471 мілїонів франків, що головно мають бути призначені на модернізацію автоматичних збройних та на краще вивінування ліній формацій у легку артилєрію.

ЛЬОНДОН, 5. 11. ПАТ. Британський уряд опрацьовує проєкт посилення протилетунської оборони на півночі й у центрі Англії на зразок розпорядків зреалізованих уже на південному побережжі.

Процеси за залізничі катастрофи.

„Гудок" з 1. і 2. ц. м. подає нові вістки про процеси за залізничі катастрофи. Один з них відбувся у Витебську проти техніка Миколайчука, з якого вини прийшло до катастрофи на станції Ясне московсько-балтійської залізниці. Його засуджено на 4 роки вязниці. Після процесу почали слідство проти начальника тієї станції Семйонова і його помічника Рутенберга.

29. жовтня на станції Троїцьк південно-уральської залізниці почався процес проти 7 залізничників, обвинувачених у великій катастрофі 18. м. м. біля станції Троїцьк. В цій катастрофі розбилося 35 вагонів і 2 льокомотиви. Втрат на 300 тисяч рублів. Крім одного начальника станції, Лімузова, всі підсудні призналися до вини. (РО).

150 ВБИТИХ І РАНЕНИХ АБІСИНЦІВ.

АДДІС-АБЕБА, 5. 11. ПАТ. Абісинська влада заявляє, що суботній летунський напад на Гораґаї був найбільшим нападом, який досі зробили італійці. Думають, що цей напад є вступом до загального наступу на південному фронті. Всеж італійці посуваються на півдні дуже поволі та обмежуються тепер тільки до летунських нападів. Після останнього італійського нападу абісинці стратили 150 вбитих і ранених вояків. Кількo згинуло серед цивільного населення невідомо. Італійські розвідчі лети доходять аж до Діредауа.

ЩЕ 25 КМ. ДО МАКАЛЄ.

РИМ, 5. 11. ПАТ. Згідно з вістками, які тут наспіли перша тубільча бриґада ген. Дальмаццо посуваючись далі зайняла кілька сіл в околиці Масобу. Лівокрилова кольона ген. Маріотія зайняла позиції у східній частині Данкалії, 50 км. у простій лінії від Макалє. Кольони ґенералів Сантінія і Біролія зайняли вершок Неґаш Майнешті й ідуть далі на Аґуля. Здогадуються, що ця кольона, що йде у передній стежі задержиться в Аґуля перед початком маршу на Макале, яке у простій лінії віддалене 25 км. від тієї місцевости. Зливні дощі, що впали в останніх днях, попсули дуже дороги й утруднили незвичайно дальший похід італійських військ.

АСМАРА, 5. 11. ПАТ. Відділ войовників на верблюдах, що злучився недалеко Рендакомо з данкалійськими племенами, посувається форсовним маршем на Дато. Тепер цей відділ є вже біля Даґабаро, перейшовши половину дороги. На північному фронті похід вперед припинився наслідком зливних дощів. Летунська розвідка ствердила, що не тільки недалеко озера Ашанґі, але також у багатьох інших місцевостях головно в масиві Тембієн зосереджуються поважні абісинські сили.

Літературна нагорода.

Комунікат Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка.

На прохання деяких авторів рішила Рада Товариства Письменників і Журналістів продовжити речинець друку творів, які увійдуть під розгляд жюрі літературної нагороди в цім році, виїмково ще цього року до дня 1. грудня. Твори, що вийдуть в друку після 1. грудня, належатимуть уже до чергового „літературного року".

Рада Товариства просить В. Ш. Авторів та Видавництва надсилати по 8 примірників творів, які мають бути під розгляд жюрі, на адресу: Василь Софронів-Левицький, Львів, вул. Міцкевича 12. Ці примірники призначені до підручної бібліотеки жюрі. Окрім того Рада Т-ва просить В. Ш. Авторів присилати один примірник твору з автографом (дедикацією) автора. Цей примірник буде переховуваний в бібліотеці Т-ва.

Дальші жертви на літературну нагороду зложили: Волод. Кулієвич, Прага 5.41 зол., Мих. Кисіль, Раковичі 1 зол., Т-во „Дністер", Львів 100 зол., Центросоюз, Львів 100 зол., Ревізійний Союз Українських Кооператив, Львів 50 зол., Карпатія, Львів 50 зол., д-р Мирон Нижанківський, Киверці 10 зол., Суспільний Промисл, Львів 50 зол.

Всім жертводавцям щира подяка. Дальші жертви слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3-го Мая ч. 15 з дописком „На літературну нагороду".

За Раду Т-ва:
Роман Купчинський, голова.
В. Софронів-Левицький, референт літ. нагород

В листопаді пам'ятайте про інвалідів Української Галицької Армії!

З українського життя на Далекому Сході.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА У СХІДНІЙ АЗІЇ.

В одному з останніх чисел „Мандж. Вістника" поміщений історичний огляд української преси, що появлялася на Далекому Сході. Це є один із розділів більшої праці І. Світа п. н. „Історія українського руху на Зеленій Україні". Подамо тут коротко назви наших далекосхідних ґазет в черзі їх появи. Ось вони: „Думи" (Чита, 1910 рік також з монгольським текстом), „Українець на Зеленому Клині (Владивосток 1917-18 рр. ред. Боровик), „Хвиля" (Хабарівськ, 1917. р. ред. Дончак і Кириченко), „Українська справа на Амурі" (Благовіщенськ 1917, ред. Ситницький), „Ранок" (Хабарівськ, 1917 і 1918 р.), „Засів" (Харбін, ред. Кукуруза, потім Пештич), „Нова Україна" (Хабарівськ, 1918 р.), „Щире Слово" (щоденник, Владивосток, ред. Родіонов, потім Онуфрієнко і — як нам відомо — Гадзаман, галичанин, про якого п. Світ не згадує), „Добробут" (Манджурія, 1920, 1 число), „Українська Думка" (Владивосток, р. 1921), „Поступ" (Харбін, 1921, тільки 1 число), „Манівець" (Манджурія, 1921 р. — три числа), „Українське Життя" (Харбін, 1926), „Листи з Далекого Сходу" (Харбін, 1932, ред. Іван Паславський), врешті „Манджурський Вістник", якого перше число появилось 1932 р. і який досі виходить.

З уваги на те, що автор подає теж у дальшому вістки про ріжні бюлетені, друковані не мультіплікаторах і прохає, щоби доповнити його вісти, подаємо ще ось-що: в р. 1920-му виходив у Микольськ-Усурійському на правах рукопису тижневик „Наша Доля" для полонених (редагував В. Несторович, вийшло 10 чисел), відтак „Зоря" (тільки з додатком для полонених, у більшому накладі, редагували В. Несторович і Журавель).

ЗОЛОТИЙ ЮВИЛЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ПАНОТЦЯ.

У вересні відсвяткував о. Леонтій Пекарський з дружиною Лисаветою 50-ліття свого подружжя. О. Пекарський є основоположником Свято-Покровського Братства, яке зорганізувало і відкрило одиноку українську парохію в Харбіні Св. Покрови. За патріотичне діло — відслуження панахиди в 1917 р. уперше в Харбіні — пережив він багато лиха. О. Пекарський з походження — волиняк.

Знищення буревію на Фльориді.

ДЖЕКОНСВІЛЬ, 5. 11. ПАТ. Полудневу частину Фльориди навістив знову буревій. Згинуло 4 особи, 100 осіб ранених. Матеріяльні шкоди обчисляють на мільйон долярів. Буревій знищив водопроводи, телеграфічні і телефонічні получення.

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 64)

ҐМІНД.

ГАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

Ще одна небуденна маніфестація чекала табор, коли 21. листопада 1916. р. помер старенький цісар Франц Йосиф. Тут головний почин та організація свята були вже в руках таборової управи. На першу звістку про смерть відбулася 22. листопада ввечір, при рясно освітленому, квітами і стягами прибраному катафальку в церкві, соборна святочна панахида, після якої о. д-р Микола Конрад виголосив гарно продуману і глибоко патріотичну проповідь. Крім цього в таборовій церкві відправили за цісаря дві заупокійні Служби Божі. Москвофіли, не маючи сміливости зняти личинки з лиця, кирилили далі, а при цьому силкувались виявити себе більш льояльними австрофілами від найкорінніших австрійців; передовсім старались вони здискредитувати українську льояльність, припечатану кровю Українських Січових Стрільців.

Може кому нині не подобається та щира австрійська льояльність, якою були надихані всі українські маніфестації у ґміндівському таборі. Та наша орієнтація на запіллі була така, як наших УСС-ів на Маківці. Лукавити і душею кривити ми не вміли. Тому годі було мовчки потурати облудникам, які всяку нагоду, навіть цісарську смерть, намагалися вихіснувати, щоб оногаднити перед чужинцями нашу націю. Післявоєнні орієнтації галицького москвофільства є найкращим доказом, що влучні були погляди на москвофільську ідейність, яким таборова українська інтеліґенція дала вислів у пропамятному, на руки тодішнього начальника табору д-ра Бухнера внесеному письмі, що його підписали: Зенон Ганкевич, д-р Лев Ганкевич, д-р Василь Маковський і д-р Іван Ціпановський, уповажнені до цього вирішенням Головного Читальняного Виділу.

Причин невдоволення і роздратування мас було у ґміндівському таборі досхочу. Не було нічого лекшого, як це невдоволення вихіснувати для всяких партійних цілей. І так водилося. З одного боку вихісновували ці хибні настрої мас неосудні революційні бурлії інтернаціональної закваски, настроюючи маси в марксівському дусі, з другого — хитра москвофільська мафія, прикриваючи себе назверх льояльно, потайки ширила, де могла, невдоволення й ненависть до Австрії і „видуманої" нею України, ідеалізуючи всеросійське православія і всеросійську московщину та під небеса вихвалюючи лад і добробут у займленій москалями Галичині. Всі непорозуміння підчас ріжних українських свят, зокрема Шевченківських, слід здебільша приписати їх затаєній агітації.

Ось приклад: Наші посли з членами таборової управи і гістьми стояли на ґалерії будинку таборової управи і приймали дефіляду, відповідаючи привітами на оклики народу, що проходив. Посередині стояли посли Василько і Кость Левицький. Нараз вихилився із рядів старий мужик і звернувся до послів з гострою промовою, говорячи нарошно так голосно, щоб його всі чули: „Панове посли! Вам добре там у Відні панувати та нас задурювати. Але ми тут з голоду пухнемо і вигибаємо, нас воші жруть і хвороби мордують... Дома гинуть наші жінки, пропадає хліб, а нас тут вязнять і до дому не пускають, щоб було на панів кому робити. А коли хлоп з голоду дістане гарячку, тоді його кольбами гонять до шпиталю, а там уже знають, як з ним кінець зробити... Ми добре знаємо, що до дому можна дістатись і що тим, що там під москалем залишилися, як у Бога за дверима..."

Ревун, заки люди очуняли, пустився втікати, хоч посли його виразно просили, щоб підступив ближче і бажання свої висказав ясніше і повільніше. Коли його люди стали спинювати, з усієї сили їх роздрулював. Його зловили і віддали жандармам. Якби не особиста інтервенція д-ра Билинського, був би йому той — як виявилося —

Яка буде обнижка платень.

Проект податку від платень державних урядовців.

Міністерство скарбу зладило проект закону про спеціяльний податок від платень. І так цьому податкові підлягали би платні, які виплачують: 1) державний скарб і шлеський скарб; 2) державні монополі, підприємства, фонди, установи і заведення; 3) союзи територіяльного самоврядування, міжкомунальні союзи, підприємства, банки, установи і заведення тих союзів; 4) союзи господарського і фахового самоврядування, підприємства, установи і заведення тих союзів; 5) публично правні заведення суспільних обезпечень та обезпечень від вогню та 6) Банк Польський.

Проект обіймає всякого рода винагороди з усіми додатками. При винагородах вільних від державного доходового податку і від емеритальних оплат або складок за суспільні обезпечення (платні постійних урядовців) спеціяльний податок виглядатиме так: при платні до 100 зол. місячно — 5 відсотків; при платні понад 100 до 150 зол. — 7 відс.; понад 150 до 500 зол. — 10 відс.; понад 500 до 1.000 зол. — 12 відс.; понад 1.000 до 2.000 — 15 відс.; понад 2.000 зол. 20 відс

При платнях, від яких платять державний доходовий податок, емеритальні оплати, складки за суспільні обезпечення або тільки деякі з тих тягарів, спеціяльний податок виглядатиме так: при платні до 110 зол. місячно — 4,5 відсотків; понад 110 до 165 зол. — 6.5 відс.; понад 165 до 550 зол. — 9 відс.; понад 550 до 1.150 зол. — 10.5 відс.; понад 1.150 до 2.300 зол. — 12. 12.5 відс.; понад 2.300 зол — 16.5 відс.

Спеціяльному податкові підлягатимуть платні, які виплачуватимуть: 1) від 1. грудня ц. р. до 31. грудня 1937. р. без огляду на те, за який час вони належаться; 2) від 1. грудня ц. р. до 31. грудня 1937. р. без огляду на час виплати. Цей спеціяльний податок стягатимуть: уряди, підприємства, заведення, установи і т. п., які виплачують платні. Від податку не будуть уже брати додатків для державного скарбу або для самоврядування.

Цей проект може ще змінити рада міністрів.

Першолистопадові свята.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ДРОГОБИЧІ.

Особливо урочисто відсвяткувало цього року громадянство Дрогобича Листопадовий День. Це треба завдячувати в головній мірі винятковому патріотизмові, з яким тутешній монастир оо. Василіян, зокрема його ігумен о. Бараник, ставиться до наших національних свят взагалі. В дні 31. жовтня відслужено панахиду за поляглих при участи чотирьох священиків. Тетрапод чудово убраний тонув у морі цвітів і світла, церква була вщерть виповнена. При такій самій громадній участи вірних відправив дня 1. листопада о. *ігумен Бараник* Службу Божу в товаристві дияконів о. *Жупанського* і *Кумуняка*. Підчас обох богослужень співав прегарно хор „Дрогоб. Боян" під управою *п. Іваненка*. Після Служби Божої зібралось численно тутешнє громадянство в „Народнім Домі", де посол *д-р Степан Витвицький* виголосив реферат про розвиток української державної думки з часу Богдана Хмельницького до наших днів. Після реферату студ. *Максим Гладилевич* віддеклямував з глибоким чуттям Франкові „Великі Роковини". Відспіванням національного гимну покінчилося свято.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ У ПРАЗІ, ЧСР.

Свято 1. листопада у Празі відбулося 31. Х. в Сміх. Нар. Домі. В президії заняли місця голови товариств, що це свято влаштовували: інж. Галька (Т-во Укр. Інж.), А. Макаренко (Укр. Ком.), Г. Омельченко (Чес.-Укр. Кн.), Ів. Паливода (УВРС) та інж. Яремин („Єдність"). Промовляли: доц. *М. Дольницький*, *А. Макаренко* та інж. *А. Галька*. В промовах зясовано значіння історичних листопадових подій, як зриву українського народу до реалізації національного ідеалу, що дав підвалини для нац. перевиховання і має однаково велике значіння для Галичини, як і Великої України. А. Макаренко нагадав, як прийнято вісті про зрив 1. листопада у Києві та як реагувало на це українське громадянство й урядові кола. — Привітальні промови виголосили: представник СУПЮ *В. Гресків* з Ліберця та за еміґрантів з Північного Кавказу інж. *Васюк*. „Громада Кубанців" надіслала письмене привітання.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок 10.І.

Наради сенату над повновластями.

ВАРШАВА, 5. 11. ПАТ. Вчора пополудні відбулося засідання сенатської комісії у справі проєкту закону про повновласти. Референт сен. Еверт поставив внесок, щоби комісія приняла проект закону без змін. Урядові можна довіряти, бо прем. Косцялковський і мін. Квятковський прихильно ставляться до людей праці. Жертви будуть рівномірно розложені на урядовців і не заторкнуть найменших платень.

З черги виголосив довшу промову мін. Квятковський, в якій мотивував необхідність зрівноваження буджету. Рівноваги буджету не можна буде осягнути без жертв громадянства. Виступив проти інфляції і заявився за справедливим розложенням жертв на громадянство. Запевнив, що уряд візьме під увагу інтереси людей праці. Згадав, що у міністерствах і державних підприємствах будуть наглядати буджетові контрольори.

В дискусії промовляло кількох сенаторів, між ними **сен. Володимир Децикевич.** Згадав, що буде голосувати за повновластями для уряду тому, бо великий державний муж започаткував порозуміння між обома народами, а мін. Квятковський дав докази своєї енергії. Одначе вирішним моментом є господарські справи, які покриваються з інтересами українського народу, а саме: вдержання валюти і допомога для хліборобів.

Сен. Козловський, колишній премієр, гостро критикував господарську самоуправу.

Нині перед полуднем відбулось пленарне засідання сенату, на якім референт сен. Еверт поставив внесок, щоби сенат приняв проект закону про повновласти без змін. Опісля промовляв ще прем. Зиндрам Косьцялковський.

Премієр підкреслив на вступі своєї промови, що уряд буде співпрацювати зі сенатом і соймом. Господарські труднощі змусили уряд звернутись за повновластями у господарських справах. Нові тягарі будуть тільки переходові. Закони, які видаватиме уряд на основі повновластей, будуть обіймати тільки найпильніші справи. Одночасно уряд працює над ширшою програмою оживлення господарського життя. Премієр звернувся до сенату, щоби признав повновласти для уряду, які одноголосно приняла сенатська комісія.

ГОСТРА КРИТИКА КОЛИШНІХ ПРЕМІЄРІВ.

Перший промовляв у дискусії віцемарш. д-р Світальський і критикував уряд за те, що звернувся до сойму і сенату за повновластями. Уряд міг скликати законодатні установи вже в жовтні на звичайну сесію, на якій були би приняли необхідні закони. За внеском уряду признати повновласти промовляє хіба острах, що парлямент не приняв би на час законів. Признання повновластей для уряду деморалізує парлямент, який буде переконаний, що в усіх тяжких справах уряд виручить його. Тому новий сойм і сенат повинні були перейти пробний вогонь. Вкінці заявляє, що буде голосувати за повновластями. Сен. Козловський теж критикував уряд, промовляв теж ще колишній премієр Славінський, кн. Радзівіл та інші сенатори.

„замовлений" виступ погано минувся. Розлючена молодь готова була його злінчувати. При допиті признався, а то й назвав людців, що його до того виступу підбунтували, щоб споганити українську ідею перед чужинцями якимсь скандалом.

Був це великий промах послів і влади пересилювати масово „талергофців" — нпр. 14. червня привезено їх разом 700 душ до ґміндівського табору, де настрої були різко протилежні до москвофільських затій. Тим-то й не дивниця, що ми мусіли боротись увесь час проти тієї заличкованої мафії, яка потайки затроювала душу народу.

Серед таких умовин таборового життя безнастанно хвилювали настрої виселенецьких мас. Нарід мимохіть все нахилявся до пристрасних і безкритичних міркувань, які заморочували холодну розсудливість димом нездійснених надій. Важко було заволодіти цими настроями. А все-ж табор, куди, як через чортівський млин, перекотились тисячі народу, не дався ні разу піврати до злайдушних виступів.

Кожний, що на свому, хоч би й найменшому полі ділання, виконував обовязки з почуття відповідальности перед Богом і народом, сповнив їх чесно й добре і тимсамим чимало причинився до піддержання віри й надії у зневірених і до оборони виселенецьких мас перед впливами наших ворогів

(Далі буде).

ВИІМКОВИЙ СТАН У ЧЕСЬКОМУ ТЕШИНІ Й ПОВІТІ.

МОРАВСЬКА ОСТРАВА, ПАТ. Повітовий уряд у чеському Тешині оголосив афішами розпорядок, що від 5. 11. вводять виімковий стан як у місті, так у всьому тешинському повіті. Заборонено перебувати мешканцям на вулицях і дорогах після 22-ої години. Всі ресторани, каварні і т. д. мусять зачиняти перед 22. годиною. Також усякі зібрання за дня на вулицях і дорогах заборонені.

ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ ФРАНЦІЄЮ ТА НІМЕЧЧИНОЮ.

В останніх днях познаки вказують на те, що між Парижем і Берліном доходить до зближення. Французька преса широко розписується про візиту французького журналіста де Брінона у Гітлера, як представника прем. Лявaля. Німецька преса перестала нападати на Францію, а французький уряд загрозив карами пресі за зневаги голов, премієрів і закордонних міністрів чужих держав. Ліва французька преса гостро поборює це зближення, мовляв Німеччина хоче дістати свободу рухів в полудневій та східній Европі і відорвати Совітську Україну.

НОВИНКИ.

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46.** 10 61—?

— **Вияснення посла В. Целевича.** Звідомлення про мій виклад, поміщене в „Ділі" дня 4. листопада ц. р. під наголовком „Зміна тактики УНДО", появилося в „Ділі" без порозуміння зі мною і не зовсім вірно віддає хід думок мого викладу. — **В. Целевич.**

— **Нововідкрита** одинока у Львові українська галянтерійна крамниця кооперативи „Базар" при вул. Руській ч. 3 (ріг Бляхарської) має на складі: білля мужеське та жіноче, готове та на міру, комірці, кравятки, панчохи і скарпитки, рукавиці, хустинки, шалики та інш.

— **Шаховий турнір за мистецтво укр. студента.** Заходом Культурно-Освітної Комісії при Т-ві Укр. Студ. Льв. Політ. „Основа" влаштовується шаховий турнір за мистецтво українського студента. Початок турніру 10. листопада в домівці „Основи". Зголошення до турніру приймає тов. Хариш щодня при касі в харчівні Товариства до дня 8 листопада включно.

— **Театр ім. Тобілевича** дасть у неділю 10 ц. м. в салі театру Ріжнородностей у Львові одну виставу. Це премієра песи Романа Антоновича та Зенона Тарнавського за повістю Уласа Самчука „Гори говорять". В основу песи ввійшла боротьба гуцулів за самостійність в 1918 р. Гуцульський фольклор.

— **З діяльности Шекерика.** Агенція „Всхуд" повідомляє: Міністер військових справ ген. Каспшицький одержав почесний диплом, що надає йому почесне горожанство Жаб'я. Делеґація громади з війтом Шекериком передала міністрові диплом, виконаний артистично в дереві. Передаючи диплом, війт заявив: „Нехай цей акт буде доказом злуки найдальших „кресів" з цілістю держави і нехай стане цементом дружби і приязни гуцульського населення з цілим народом Польщі".

— **Хто це робить?** Французьке воздухоплавне товариство „Ер Франс", що має по цілому світі свої агенції, а також у Варшаві (Алея Єрусалимська 35), видало мапу світа, на якій є всі краї з їхніми оригінальними назвами. Є на цій мапі, що знаходиться в усіх важніших комунікаційних пунктах світа, також Україна, але з яким-же викривленим написом! Хтось мабуть навмисне уложив такий підпис, можливе, що в цій варшавській агенції, бо напис є такий: „Украинская республика", а до цього наші букви перемішані з латинськими. Хтось з наших людей, найкраще послів, повинен постаратися в згаданій агенції про зміну цього напису. **М. М.**

— **Мороз.** Із бориславського басейну повідомляють, що в тамтих сторонах температура спала нагло до мінус 8 ступнів. У багатьох копальнях потріскали водні руротяги.

— **Редукції замужних.** З днем 1. листопада ц. р. в деяких державних установах і банках значна скількість замужних жінок одержала 3-місячне виповідження. Редукції торкаються перш усього жінок, що мають чоловіків на державних посадах.

— **За кольпортажу фальшивих грошей.** На стації Персенківка під Львовом арештовано перед кількома місяцями Леона Лева і Зіша Гавптмана із Замарстинова, при яких знайшли кількасот фальшованих срібних монет. Слідство ствердило, що оба арештовані пускали в обіг монети, підроблені в Лодзі, при чому помагали їм Ізак Пінелес і Соломон Гершес. Всі чотири станули перед львівським судом, який засудив Лева на 7 літ, Пінелеса на 4, Гавптмана на 3 і Гершеса на 1 рік вязниці.

— **Львівська хроніка.** На кінці вул. Листопада наїхали на себе два трамваєві вози, наслідком чого кілька осіб потовклося. — Суд присяжних засудив Маєра Цігмена, кравця із Сокаля, на 2 роки вязниці за кольпортажу комуністичних летючок у Львові.

— **Краєва хроніка.** В Бориславі із замкненого збірника „Франя" вкрали 1.000 кг. нафтової ропи. Крадежі доконано при помочі гумового вужа, який перекинено до отвору у збірнику і тим способом випущено ропу. — На Фелїцію Бобровську, що йшла з Коровиці до Любачева, напав якийсь дребуга, звалив її на землю і придушивши колінами, зрабував їй 54 зол. Поліція арештувала Михайла Стельмаха із Сінявки, в якому Бобровська пізнала грабіжника.

— **Профанація каплиці келецького епископа.** Польська преса від часу смерти маршала Пілсудського в травні ц. р., коли келецький епископ Лосінський заборонив дзвонити й вивісити жалібні хоругви з приводу смерти маршала, подає час-до-часу вістки про ріжні пакости, які роблять епископові Лосінському. Як відомо, підчас його побуту у Трускавці (при кінці травня і в червні ц. р.) улаштовано в Трускавці та Дрогобичі демонстрацію проти нього, навіть із жалібними клепсидрами, а недавно появилися в часописах вістки, що чиясь рука не пощадила навіть епископської каплиці. Польська католицька пресова агенція (КАП) вислала до Кельців спеціяльного делегата задля інформації. Делегатові сказав сам еп. Лосінський ось що: „Що я вам можу сказати? Про все, що досі ділося, знаєте вже. До цієї пори ніщо не змінилося. І далі майже щодень у бруковій пресі кидають на мене очорнення. Яка велика ненависть до мене, свідчить найкраще те, що вже вісім разів вибили мені шиби в палаті. Та цього за мало, бо допустилися зневаги святого місця, моєї приватної каплиці. Хтось із напасників кинув у вікно каплиці літрову фляшку, повну чорнила, яка впала на престіл, розбилася й облила чорнилом престіл, хрест із Розпятим та кивот. Сліди цього варварства ще й досі є. Це дуже болючі факти. Також багато журби спричинило нам припинення платні. Вже шостий місяць остаємо без гроша. Положення дуже поважне, тому що не тільки духовенство бідує, удержуючися виключно тільки із скупих крізових доходів, але жахом проймає журба про долю духовної семинарії, бо нема грошей на її удержання. Як справи уложаться, не знаємо".

— **Міліонові зловживання в скарбовому уряді.** В Радомі в скарбовому уряді викрили нові надужиття. Подробиці слідства держать у тайні. Здогадуються, що надужиття сягають міліонів. Арештували вищого службовця скарбового уряду книговода Кожаровського.

— **Бурі на морях.** На Чорному морі шаліє від кількох днів велика буря, що не позволяє кораблям заплисти до порту в Констанці. Корабель „Тарас" вирушив з допомогою кораблеві „Чічерін", що їхав із Стамбулу і розіслав знаки „С.О.С.". На Балтійському морі панує теж буря, що припинила комунікацію. Повідомляють теж про бурю на Білому морю.

— **Податки платні кукурудзою.** Міністерство скарбу в Югославії видало наказ, що всі державні податки можна сплачувати кукурудзою, причому уряд обовязується платити 20 прц. дорожче від ринкових цін. Тим способом уряд старається зарадити знижці цін на кукурудзу, яку хлібороби мусять продавати по значно нижчих цінах.

— **Вибух у фабриці пороху.** У фабриці муніції в Блюмав під Віднем склалася експльозія, що розсадила один будинок. Жертв людьми не було. Від сильного тиснення повітря завалився в місцевости Леоберсдорф фабричний комин. Шкоду обчисляють на 300.000 шілінгів.

— **Велике ошуканство** викрито в одному букарештенському банку. При допомозі касового урядовця, який приймав рецеписи, невідомі спершу люди вибрали з каси більші грошеві суми на загальну суму 20 міліонів леїв. При досліді рецеписів ствerджено, що до цифер на малі суми дописувано по кілька зер. Слідство викрило, що ошуканцями були студенти букарештенського університету Антін Бойку, Мих. Джорджеску і Стефан Стамату.

— **Таємна старохристіянська чаша.** Недавно в часі археольогічних розкопок в околицях старовинної Антіохії зробили цікаве відкриття, а саме: в скелях на південь від міста знайшли в печері старовинну християнську святиню. Камяні стіни тієї святині покриті незвичайно цікавими фресками, які рішено ближче оглянути і з тою метою зачали їх відчищувати. При тій роботі найшли зариту в землі деревляну скриню, запечатану колись, як виглядає, смолою і покриту написами і знаком риби (старохристіянський символ Христа). В скрині находилася кришталева чаша, як здається, римської роботи, висока 10 цм., а широка 5 цм., на низькому стовпику, що вказувало би на її походження десь з І. століття перед нашою ерою. Тому що залишилося звідомлення про здобуття в часі першого хрестоносного походу Балдуїном І. Кесарії сирійської, де між іншими клейнодами знайдено кришталеву чашу, що служила по тодішньому переданню Ісусові Христові підчас Тайної Вечері, повстав здогад, що знайдена у скрині чаша є саме тою дорогою реліквією. Розуміється, що справа вимагає докладнішого провірення, до чого певно причиняться дальші розкопи, а передусім відчитання таємного напису на скрині.

— **Населення Туреччини.** За списом населення з дня 20 жовтня ц. р. число мешканців Туреччини дійшло до 16.148.768 осіб, з цього 7.974.925 мужчин і 9.213.812 жінок. В Константинополі жило 740.751 осіб, у столиці турецької держави Анкарі тільки 123.314.

— **Американський розвід.** Велику популярність здобув собі американський адвокат Рейлі, що обороняв у Флемінгтоні відомого злочинця Бруна Гавптмана. Тепер його популярність ще зросте. Він хоче розвестись і подає як мотив, що жінка не дає йому жити. І дома і в клюбі і в суді жінка його побиває. Раз мусів кликати на допомогу поліцію, щоб його оборонила. Сам Рейлі на процесі Гавптмана займав таке сміливе становище проти прокуратора і всієї публичної опінії, якби нікого у світі не боявся. Його жінка крім невірности закидає йому пянство.

— **Вікові англійські звичаї.** Від віків панують в Англії звичаї, які зберігають навіть коли ніхто не знає, звідки вони пішли. Саме цими днями два такі звичаї розяснили державні архівісти, віднайшовши відповідні документи. Щороку на св. Михайла делегати льондонської міської ради передають державному канцлерові шість підков із цвяхами. Цей звичай іде від 1235 р. Шість підков це була арендна плата за шопу при церкві св. Климентія. Місто платило за шопу державному скарбові таку ціну. Шопи давно вже нема: нема і вулиці, де стояла церква, а все-ж місто надалі платить за аренду і державний скарбник не знає, що робити з підковами та цвяхами. При кінці вересня делегати міської ради приносять теж щороку тому самому канцлерові сокиру, серп і вязку терміття. Коли підносять сокиру вгору, один із міських делегатів зрізує серпом кілька патичків, щоб показати, який серп гострий. За Генриха VIII так символічно платило місто державі свої зобовязання.

— **Французький денник законів** званий „Журналь Офіціель" дійшов до рекордової величини, наслідком надмірної скількости урядових декретів затверджених останнім парляментом. Останнє число цього денника має більш 300 сторінок; ціна лишається дотеперішня 60 сот. До кожного числа уряд доплатить 30 сот., бо папір і друк коштують 90 сот. Це велике число випустили з державної друкарні за два дні так, що друкарі не переривали праці.

— **Досліди над стратосферою.** Двох учених проф. Глікавер і Сімпсон, директор метеорольогічного бюра в Льондоні, досліджували від довшого часу стратосферу при помочі повітряних машин. Ці машини — невеличкі бальони, в яких находиться приладдя помірів. Спеціяльний прилад розрізує поволоку бальона на означеній висоті; тоді апарати починають свою вимірну працю і легкопади автоматично спускають прилади на землю. На таких апаратах є надписи, що кожний, хто їх найде має за винагородою доставити їх на означене місце дослідчої стації. Бальони учених підіймаються на висоту 25 км. так, що люди не мусять виставляти свого життя на небезпеку, коли хотять досліджувати стан стратосфери, інтенсивність космічних проміннів тощо.

— **Історія з медалею.** У травні минулого року радив у Шікаґо конґрес жіночих клюбів; була на ньому теж славна американська летунка Амелія Ергарт. По одному із конґресових засідань італійський консуль у Шікаґо передав летунці т. зв. „медалю Італьо Бальбо", викарбовану в Римі з нагоди перелету італійської ескадри через Атлянтик. Недавно італійський консуль прислав п. Ергарт такого листа: „Тому, що в американській пресі появились звістки, які неправильно розяснюють факт передачі вам медалі „Італьо Бальбо" і то так, буцім-то цю медалю вручили вам від італійського уряду, я зважаю необхідним пояснити вам, що згадану медалю дав я вам особисто як приватний дарунок і як такий прошу його затримати". На другий день пані Ергарт відослала консулеві медалю з такою запискою: „Тому, що я замiжна, не можу приймати дарунків від мужчин. Будь ласка приняти медалю назад". Американська преса заявляє, що на медалі є надпис „Від італійського уряду". Здогадуються, що консуль зробив цей дарунок на власну руку або що сам італійський уряд необачно дозволив видрукувати такий надпис.

— **Ріжні вістки.** В Англії йдуть живі заклади за те, чи переможе національний уряд над соціялістами; заклади йдуть у відношенні 10:1. — У задушні дні у Франції продали цього року від 8 до 14 прц. менше цвітів. — Волга розлялась і залила залізн. двірець у Рибинську, разом із великою скількістю будівельного матеріялу; у Нижньому Новгороді вода залила 35.000 тон краму, у цьому 13.000 тон муки. — У нім. місті Вільгельмсгафен засудили на вязницю кілька осіб за те, що слухали радіову передачу з Москви. — В околиці Берліна відкрили святочно військову летунську академію. — У Льондоні померла внучка сестрінниця великого адмірала Горація Нельсона у 89 р. життя; 15 літ тому почала вона грати до кіна. — У Льондоні шиють спеціяльні костюми для грецького короля, на підставі рисунків англ. мистців. — В Баку засуджено на смерть трьох головних бухгальтерів і 11 крамничних управителів і продавців на кару вязниці до 10 років за спекуляцію товарами. — З катедральної дзвіниці в Загребі скочила пара наречених, яким родичі не позволили побратися. Обоє згинули.

— **Заява.** Вияснення, які я дістав від Головної Ради „Учительської Громади" в справі редагування моєї статті „Історія Учительської Громади" у ювилейнім збірнику „У. Г.", упевнили мене, що зміни в цій статті поробила Редакція, зокрема проф. Ярослав Біленький, у добрій вірі. В світлі цих вияснень признаю, що мої докори на адресу проф. Я. Біленького були може дійсно загострі та що на його редакційну працю я гляджу сьогодні з дещо іншого становища. — У Львові, 4. листопада 1935. **Омелян Терлецький**

Міські Театри у Львові, середа 6. листопада.
ВЕЛИКИЙ ТЕАТР, нині год. 8-ма веч.:
„Фридрих Великий"
з Людвиком Сольським у головній ролі.

Дивогляди.

ВИБУХОВІ КАСИ.

У Льондоні приготовляють залізні каси, до яких не наблизиться жоден вломник. Стіни їх матимуть у собі вибухову матерію так, що якби хто пробував їх розрізувати, то мусить бути приготований на вибух. На касі буде зазначено небезпеку, щоб вломник міг відійти. Не виключене, що на касах невибухових теж писатимуть: „Обережно! в середині динаміт!“ Що буде з грішми на випадок вибуху, про це винахідчики покищо не кажуть.

ДОРОГА, ЩО ПРИТЯГАЄ БУРІ.

Цього року вибудували в Ліоні дорогу на 8 км. Влили до цього нової мішанини з цементом, усередині якого є сталеві дроти. Мешканці міста ствердують, що така сталева дорога притягає бурі, бо до цього часу таких буревіїв у Ліоні не було.

НЕАБИЯКИЙ СТРІЛЕЦЬ.

В одному варієте в Осльо виступає дресований шимпанс, що стріляє з револьверу на віддаль 7 метрів. Він влучає у щит із білою плямкою, завсіди певно та неохибно. Сензація цього виступу в тому, що шимпанс тримає зброю руками і ногами одночасно.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Відчит о. д-ра А. Іщака. В мин. неділю відбувся IV. з черги відчит у серії „Акад. Вечорів“, а саме о. д-ра А. Іщака на тему „Рим і Византія“. Відчит був надзвичайно цікавий і а дуже докладний спосіб змальовував різницю між Римом і Византією у всіх ділянках життя. Черговий відчит відбудеться 8. XI. в салі „Нар. Торговлі“ в год. 18. Виголосить його д-р Ю. Полянський на тему: „Первісна людина у світлі найновіших розкопів“ (із світлинами).

Заг. Збори кружка „Р. Ш.“ у Кіцгинині-Бельведері. В неділю 27. X. ц. р. в салі чит. „Просвіти“ відбулись заг. збори кружка Р. Ш. ім. Ів. Франка у Кіцгинині-Бельведері. На 50 членів приявних було 30. По відкритті зборів головою п. Джусом ушановано память померлої довголітньої членкиї Евгенії Коломийцевої повстанням з місць. Після того здавав голова звіт з діяльности кружка в мин. звіт. році. Отож кружок брав участь у різних збірках на Р. Ш., в зимі розніс між бельведерських громадян рідношкільні свічки, брав участь у коляді, як теж у „писанці“ для Р. Ш. Розуміючи вагу своєї школи, відпроваджував всю готівку до каси кружка ім. Шашкевича, який займається удержуванням шкіл Р. Ш. у Станиславові. Дитячого садка в мин. році кружок не мав, бо адм. влада не затвердила провідниці. Розпорядки і зарядження Повітового Союзу Кружків виконував як слід. Кружок співпрацював теж з місцевими товариствами. По дискусії над звітом голови й по ухваленні уступаючій Старшині абсолюторії вибрано нову Старшину, до якої ввійшли: дир. Швалюк (голова), Джус С. (заст. гол.), Бріндзей М. (секр.), Новаківська О. (скарб.), Фуркевичівна Т. (бібл.), Витрикушева А. і Савина А. (члени). На заст. вибрано Ясінську Ст., Полчанівну В. і Бриндзеївну А. До контр. комісії ввійшли: Сагуляк Гр., Ткачук Г. і м-р Світлий М., як заступники Герасимчук Ів. і Максимцева. Нова Старшина намітила такі плян праці на будуче, а саме: приєднати якнайбільше нових членів Р. Ш., вже тепер збирати фонди на дит. садок, заложити дитячий амат. гурток, а передусім далі помагати кружкові ім. М. Шашкевича в удержуванні шкіл. Слід побажати, щоб великі пляни Старшини здійснились!

Посвячення евангельської української церкви. В мин. неділю відбулось тут посвячення української евангельської церкви. Будинок, де міститься та церква, належав колись до чит. „Просвіти“ у Кіцгинині-Місті, але через брак фондів на викінчення перейшов у руки евангеликів. З нагоди того посвячення вартоб запитати, для кого властиво потрібна у Станиславові та українська евангелицька церква? На всякий випадок певне одно: овочі з наших релігійних роздорів збирати буде хтось... третій.

Вулична збірка, переведена кружком Р. Ш. ім. М. Шашкевича в дні 31. . п. р., дала 87.26 зол. Вправді зібрана сума невеличка, та коли взяти під увагу, що це був будний день та що було мало збираючих пар — то вислід вдоволяючий.

Процес Оксани Лемехівної відбудеться вже 6. XI. ц р. Лемехівна буде відповідати за приналежність до О. У. Н. У своєму часі хід процесу подамо

Б. Л.

Спорт.

ГОСТИНА ПЕРЕМИСЬКОГО „СЯНУ“ В ТЕРНОПОЛІ.

Дня 3. XI. відбулися мечеві змагання між дружинами копаного мяча У. С. К. „Сян“ (Перемишль) і тьмом „Поділля“ і „Кресів“ у Тернополі. По привитанні публики вручено китиці цвітів з шарфами У. С. Т. „Поділля“ проводові „Сяну“. Публика приняла це великим оплеском. Спільна знимка і промови, як це звичайно водиться на того роду імпрезах — відтак свисток судді і змагання почалися.

Вже від першої хвилини видно цілковиту перевагу „Сяну“, що передіставться дуже скорими потягненнями своїх знаменитих крилових під ворота місцевих. У перших 6 хвилинах паде з поданя правокрилового перший голь, що його публика витає рясними оплесками. Перша половина цілковито за „Сяном“ — це просто тренінг до одних воріт. У тій половині падуть ще 2 голі для „Сяну“. Друга половина дещо слабша, а то тому, що тім, по скріпленні і зміні грачів, починає гостріше грати та в цей спосіб старається атакувати противника. В тій половині стріляє Королюк Славко з „Поділля“ 2 голі. Одного голя ще стріляє „Сян“ і суддя кінчить 4:2 для „Сяну“.

Змагання ці дали наглядний доказ, що цього роду спорт можна довести до досконалости навіть у наших відносинах. Змагання давали просто насолоду для глядачів і були рівночасно показовою лекцією для спортовців українського Тернополя. Прощані з великою прихильністю, відїхали наші земляки із західних окраїн до свого Перемишля. Але обіцювали приїхати в слідуючому сезоні.

Тернопілець.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

ПРАГА. Мистецтва. Теплицер — Спарта 2:2; Спарта — Братіслава 7:1; Славія — Кладно 3:1. Спарта стратила у Теплицях перший пункт, та проте й далі веде певно у табелі.

ВІДЕНЬ. Мистецтва. Спортклюб — Гакоаг 4:1; Вакер — Рапід 2:2; Адміра — Ф. А. Ц. 3:3; Ф. Ц. Він — Лібертас 5:1; Австрія — ВАЦ 4:1

БУДАПЕШТ. Мистецтва. Гунгарія — Уйпешті 2:2; Ференцварош — Б. Т. Ц. 5:3; Кішпешті — Будапешт 4:1; Бочкай — Атіля 2:0; Сегед — Шорокшар 1:1.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Б. Р.: ФЕДЬ ЧЕРНИК, у 17-ті роковини геройської смерти під Мотовилівкою. Львів, 1935. Стор. 32, ф. 16°.

З українського життя на Далекому Сході.

Юрій Горліс-Горський: ЧЕРВОНИЙ ЧОРТОПОЛОХ (Червона армія у світлі дійсности). Львів, жовтень 1935. Накладом В. Кануцця. Стор. 80. ф. 8°.

Олена Цегельська: „ХЛІБ НАШ НАСУЩНИЙ“. Оповідання. Львів, 1935. ст. 64. Накладом Теофіля Рудакевича.

ЖУРНАЛИ:

НАЗУСТРІЧ, ч. 21. Львів 1. XI. Зміст: Щоб память минулих днів не пропала... (Розмова з ред. „Літопис Червоної Калини“ п. Вас. Софроновим). Р. Купчинський: Триптих. Ярослав Рудницький: Переклад „Одное!“ на українську мову О. Потебні. Й. Т. Підлашецький: Компанія співає. Юліян Дорош: Перша обласна фотографічна виставка у Львові („Наша батьківщина у світлині“). Анатоль Курдидик: Песимізм. Лист. Святослав Гординський: Дороги. Метеор. Степан Левинський: Крапки над і (Море і людська мова). М. Рудницький: Король американського гумору. Марк Твайн: Наш італійський Чічероне. М. Островерха: Два митці — дві вдачі. Ол. Кульчицький: Нова українська оперетка. Марк Твайн в анекдоті. Літературний Бім-Бам. Летіло 40 сорок... 15 ілюстрацій. Ціна 50 сот.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, листопад 1935. Р. III. кн. 11. Зміст: Олена Теліга: Пятнацята осінь. — Евген Маланюк: Ноктюрн; Сонет. — Рене Ґетта: Ніч з сатаною. — Д-р Вол. Бірчак: Як соціялісти будували державу (спогад). — Андре Моруа: Д. К. Честертон. — Мирослав Гоца: Візуалізм або примітивізм світовідчування. — В. Чагарник: Коли партія розкладається. — Іг. Бродяч: Трицятиліття Хлібороба. — О. В.: Аддіс-Абеба і Київ. — М. Сухий: Большевицька ставка на молодь. — О. Кей: Торговля невільниками в Абісинії. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ. Самбір 1935. Р. V. Ч. 6. Зміст: о. Юрій Кміт: Ще про Волосатий. — М-р Ярослав Рудницький: До бойківсько-наддністрянської мовної межі. — Зиняч Михайло: Похоронні звичаї в селі Жукотин в турчанському повіті. — Д-р Іван Максимчук: Домашній виріб соломяних капелюхів в Долішнім Біличі. — Д-р Володимир Кобільник: З археольогії Бойківщини. — Місцелянеа. — Новинки. — о. Юрій Кміт: Словник бойківського говору ч. IV.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Львів, жовтень 1935. Р. V. Ч. 10. Зміст: М. Філянський: — Р. Дурбак: Студент. — Дм. Николишин: Ганнібаль (істор. поема з римської старовини). Лючерда Медина Челі: Квод ест верітас? — Н. Королева: Сатана не спить. Безсмертя. — І. Зубенко: Андрій Чайківський (Жмут споминів). — К. Подільський: Новий документ до висвітлення української історії (твердий оріх для антикельтистів). — Д-р В. Ю. Кисілевський: Опис України в географічному атлясі Й. Янсона з р. 1666. — о. д-р Г. Костельник: Справжнє джерело атеїзму (докінчення). — Н. Кочубей: Уваги до статті: Фашистівський корпоративізм і становий принцип В. Липинського (докінчення). — Хроніка. — Рецензії. — З преси і журналів. — Від Адміністрації. — Нові книжки.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, жовтень 1935. Р. XXX. Ч. 10. Зміст: Чи справді така конечна потреба. — о. Степан Хабурський: До проблеми виховання нашої молоді. — о. д-р Г. Костельник: Посмертне життя. — о. Михайло Мосора: Чи дійсно більше тіней, чим користей з деканальних соборчиків? — Х.: З голосів преси. — о. Володимир Кармазин: Про душпастирювання священиків. — о. Юліян Созанський: Заводім торговельні сади. — Нові книжки — Всячина.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. — Чернівці, липень-серпень 1935. Р. V. Кн. 7—8.

УКРАЇНСКЕ ЮНАЦТВО, ілюстрований журнал української молоді. Львів, листопад 1935. Р. III. Ч. 11.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, Львів, 1. листопада 1935. Р. X. Ч. 11.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей Львів, листопад 1935. Р. V. Ч. 49.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Жовква, листопад 1935. Р. XXXVIII. Ч. 11.

Радіокутик.

ВЛАШТУВАННЯ НАГРАВАТИ КРУЖКИ В РАДІО.

„Варшавське Радіо“ придбало недавно два комплети влаштування награвати кружки, останнє слово техніки в цій ділянці.

Хтось може спитати, чому Радіо придбало таке необхідне для нього помічне влаштування щойно тепер? Відповідь на це проста: винахід кружків, що награні можуть бути негайно репродуковані — це питання двох останніх років, а тільки такі кружки мають для радія вартість. Воскові кружки, що вимагають після награння довгої фабрикації, не надаються до того.

Нове влаштування вимагає спеціяльних кружків: вони алюмінієві, проміром у 30 цм., покриті обабіч відповідно спрепарованим лакером. Один бік кружка награють 3 хвилини.

Комплетне влаштування награвати кружки складається передусім з двох ідентичних апаратур, з яких кожна дає змогу і награвати і репродукувати, бо має адаптер, що награє і репродукує. Таріль, на якій лежить кружок, обертається при допомозі однофазового синхронного електричного мотору й на своєму обводі має довгий ряд чорних поділок, що дають змогу контролювати кількість обертів стробоскоповою методою. Награють кружок сталевим рильцем, що зарисовуючи верхній шар кружка, утривалює на ньому дрожання (відповідають окремим звукам). Ці знову переносяться на рильце з механізму, що дрожить в адаптері. Кружок награють від середини до обводу, а тоненькі трісочки, що залишаються при різьбленні заглибин, мандрують до середини кружка, де їх схоплює й затримує щіточка, що повертається.

Награний кружок можна негайно репродукувати відтворчим адаптером, вживаючи спеціяльних голок з вигнутим уперед вістрям. А що поволока кружка дещо вразлива на вогкість та надмірну теплоту, її мастять оливою, що й помітно зменшує шум голки підчас репродукції. Цих кружків не можна репродукувати звичайними голками, бо вони дряпають мягку поволоку й нищать тим самим награне.

Кружки можна награвати так, що при переході підчас репродукції з одного кружка на другий нема перерви. Це роблять так, що кінцевий, більш-менш півхвилевий уступ першого кружка награють водночас на другій апаратурі на початку другого кружка, кінець другого кружка — на початку третього і т. д., віддільнюючи тих кілька рівців дещо відсуненим вглибленням, щоб їх замаркувати від решти награного. Отак маємо підчас репродукції в означеному часі з двох кружків одне й те саме. Коли прецизійною регуляцією доведемо обі тарілки до абсолютної синхронізації, тоді перелучуємо на адаптер другої апаратури, а на тарілку першої накладаємо третій кружок, синхронізуючи знову в відповідному моменті кінцевий уступ другого кружка з початковим третього і т. д.

До кожного комплету належать, крім уже згаданих апаратур: підсилювач, контрольний мікрофон динамічний голосник, слухалця, влаштування для контролі струмів, що награють кабелі, відповідне приладдя та застругання, що награють кабелі, відповідне приладдя та заструг пас кружків, рильців та голок. Всі ці частини розміщені раціонально у скринях, що дають змогу безпечно транспортувати ціле влаштування, легко і швидко пакувати його та розпаковувати.

При відповідній вправі — такі награні кружки не гірші ні в чому від найкращих грамофонових кружків. У порівнанні до „Стіляй“ кружки ці вигідніші тим, що не дають віттинки напр. якогось слуховища можна легко поновити й тим направити цілість. Зате ленту „Стілля“ годі віттинати: це вимагає чергового награвання 30-хвилинного віттинку, бо будьякі поправки на середині віттинків ленти та повторення неможливі, а щонайменше дуже важко перевести їх так, щоб усе добре злучувалося. Так експльоатація кружків є багато дорожча, бо награна й репродукована раз або двічі плита не має вже для радія ніякої вартости, ленти „Стілля“ знасують, точніше розмазують після репродукції й вона знову готова до слідуючих награнь.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український театр „Заграва" — саля „Робітничого Дому".
Перемишль.
6. XI. „Крамарі слави".
7. XI. „Мариюс".
8. XI. „Обітована Земля".
10. XI. „Вербдюд вухом голки".

Великий Міський Театр.

Середа, 6. XI. год. 8. веч. Аб. 4. „Фридрих Великий".
Четвер, 7. XI. год. 8. веч. Аб. 4. „Фридрих Великий".
Пятниця, 8. XI. год. 8. веч. Аб. 3. ціни найвижчі „Музика на вулиці".

Театр Ріжнородностей.

Середа, 6. XI. вечірний.
Четвер, 7. XI. вечірний.

Кіна.

АДРІЯ: „Тарзанове кохання", „Наші шофери".
АПОЛЬО: „Княжна чардаша".
АТЛЯНТИК: „Любощі" на основі Арт. Шніцлера.
ВАНДА: „Син Кінг-Конга", „Гарний є світ".
ҐРАЖИНА: „Легіон безбожних" (Волес Бері).
КАСІНО: „Не відходи від мене" (Ел. Бергнер).
КОПЕРНИК: „Монте Хрісто".
МАРУСЕНЬКА: „Бар-Міцве", „Живи та смійся".
МІРАЖ: „Не хочу знати хто ти" (Секе Сакаль).
МУЗА: „Петрусь" (Фр. Ґаль).
ПАКС: „Весняна парада" з Франціською Ґаль.
ПАЛЯС: „Вередлива Марієта" (Джанета Мекдональд).
ПАН: „Великий грач", „Шукачки золота".
РАЙ: „Дві Йовсі" (Смосарська).
СВІТ: „Помста лицарка" та виступ славної телепатки Іванни Ґріґо.
СОНЦЕ: „Чорний кіт" (Борис Карлов), ревія „Бокс у ревії".
СТИЛЕВЕ: „Малий полковник" (Шерлі Темпль), ревія „На їжака".
ТОН: „Клеопатра" з Кл. Кольбер.
УТІХА: „Тигр Пацифіку" і ревія.
ХИМЕРА: „Пекло" на осн. Дантого та Тижневик із Абісинії.

Закордонне радіо.

Середа, 6. листопада 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 16.50 Сучасна австр. музика, 19.25 „Веселі кумоньки з Віндсору" ком. оп. Ніколаї, 22.30 Популярна музика. **Мор. Острава** (269,5) 18.00 Спів. **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 20.10 „Ночі" пісні Кренека. **Париж** (1648) 17.00 Танк муз., 18.30 Гендлеві твори, 21.00 Спів, 21.45 „Кольомба" муз. авд. на осн. Меріме. **Білгород** (437,3) 13.15, 20.30 Пісні. **Берлін** (356,7) 14.15 Веселі мельодії, 20.45 Музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Попул. музика, 18.00 Перли нім. пісні — хор, орх., 20.45 Концерт військ. орх. **Кельн** (455,9) 19,00 Нова музика на нар. інстр. **Ляйпціг** (382,2) 19.00 Соната ф-дур Реґера, 20.45 Велике попурі вальсів (муз., спів) 22.20 З мого життя — квартет е-моль Сметани. **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 17.00 Вес. муз. пополудне (муз., спів). **Будапешт** (549,5) 12.05, 13.30 Циг. і легка музика, 17.30 Хор, 22.00 Симфонія ч. 3. „Ероїка" Бетовена. **Мілано** (221,1) 11.30, 19.15 Музика, 20.50 „Мадам Сан Жан" оп. Джордана. **Рим** (420,8) 17.05 Розр. концерт, 22.15 Концер нар. пісень.

Четвер, 7. листопада 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Вокальна авдиція для дітей, 17.20 Солісти — муз., спів, 19.50 „Орлеанська дівчина" трагедія Шілера, 22.10 Попул. музика. **Брно** (325,4) 17.10 Італ. нар. пісні, 19.30 „Борис Годунов" оп. Мусорського. **Мор. Острава** (289,5) 18.10 Спів. **Прага** (470,2) 15.25 Смичк. квартет, 17.15 Моравські нар. пісні, 17.45 Муз. авд. для дітей. **Париж** (1648) 16.05 Дитячі пісні, 21.00 Пісні XVIII. ст., 21.45 Симф. концерт. **Білгород** (437,3) 17.00 Спів, 20.00 Концерт. **Берлін** (356,7) 14.15 У такт Вальса, 20.10 Форт. твори Бетовена, 20.45 Веселий вечір. **Гамбург** (331,9) 10.15 Нар. пісні. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика. **Кельн** (455,9) 16.10 Молоді композитори, 21.00 Моцартові твори. **Мінхен** (405,4) 16.10 Пісні, 19.00 Концерт. **Будапешт** (549,5) 12.05 Симф. концерт. 13.40 Скрипка, 17.30 Циг. музика, 18.30 Фортепіян, 19.20 „Богема" оп. Пучінія. **Мілано** (221,2) 11.30 Легка музика, 17.00 Вок. концерт, 20.50 Концерт. **Рим** (420,8) 17.00 Вок.-інстр. концерт, 20.45 „Медуза" оп. Барілія.

Львівське радіо.

Середа, 6. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Шкільний дівар і домашня опіка, 12.30 Концерт сальон. музики, 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт сальон. квінтету, 16.00 Муз. загадки для ст. дітей, 16.20 Шубертові пісні в супр. форт., 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 „Тяжка людина", перед мікрофоном, Старий Доктор, 17.20 Концерт, 17.50 Світ сміється — огляд закорд. гумору в опр. Вінавера, 18.00 Камер. концерт у виконанні віденського камер. квартету, 18.30 Про Фр. Смольку, 18.45 Оп. фрагменти з гр. пл., 19.00 Цікаві діти — один так, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. в стежи, 19.50 Акт. репортаж, 20.00 Зірки через кальку — муз.-пародистична авд., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Шопенова творчість (орх., форт.). 21.40 Поет. чвертьгодина 22.05 Легка музика в гр. пл., 23.05 Ревелерси — легкі твори в гр. пл.

Четвер. 7. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник 12.15 Муз. порапок, спів, 13.00 Хвилина Бетовена з гр. пл., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 Легка муз. в гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Пісоньки, 16.00 Для дітей: Що вам подобається, 16.15 Концерт: Із 1001 ночі, 16.45 Концерт міш. хору, 17.00 Німецькі й італ. кольонії в Африці, 17.15 Легка музика, 18.00 Скрипка, 18.40 Туристичний інформатор, 18.15 Славні вітруози з гр. пл., 19.00 Фільм. фейл.: Мистер Шабльон просимо на плян, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, пісоньки, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Театр Уяви: „Годинник" (Із Ст. Ярачем), 21.35 Пісні в супр. форт., 22.00 Танк. музика в вик. орх., 22.05 Танк. музика з гр. пл.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29—5.32.

Нім. марка 1·35—1·42, фр. франки 34·90—35·05, шв. франки 172·25—172·75, фунти стерлінги 26·00—26·15, австр. шілінги 99·50—100, чеські кор. 20.75—21.25, рум. леви 27.50—29.00, італ. ліри 34.00—36.00.

Золото: Долари 9.00—9.03, Рублі 47.00—48·00, Фр. франки 34.40—34·80, Корони 36·20—37·00 Дукати 83·00—83.50; 1 грам золота 5.924.

Срібло: Корони 0.34, Рублі 1.50, Фльорени 0.85; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Премійвки.

Долярівки 52.50—54·00, Будівел. 40·50—42·00.

ЗБІЖЕ.

	Ціни льоко Львів від до
Пшениця одн.	16·75—17·00
Пшениця зб.	15·75—16.00
Жито одноціде	12·75—13.00
Жито збірне	12·50—12·75
Ячмінь одн.	12·25—12·50
Ячмінь на кл.	11·50—11.75
Овес одн.	14.50—15.00
Овес одн. л. зам.	14.00—14.50
Овес зб. легко зам.	13.50—14.00
Вика чорна	21·50—22·50
Вика сіра	20·00—21·00
Гречка на жливо	13·00—13·25
Конoп. сім'я	27·75—28·25
Просо кр.	14.25—14.75
Мак синій	50.00—60.00
Мука пш. І. А.	33.00—33·50
Мука пш. І. Б.	31·50—32·00
Мука пш. І. Ц.	30·00—30·50
Мука пш. І. Д.	28·00—28·50
Мука пш. І. Е.	27.00—27.50
Мука пш. ІІ. А.	27·00—27·50
Мука пш. ІІ. Б.	26.25—26·75
Мука пш. ІІ. Ц.	26.00—26·50
Мука пш. ІІ. Д.	25.25—25·75
Мука пш. ІІ. Е.	24·50—25·00
Мука пш. ІІ. Ф.	23·00—23·50
Мука пш. ІІ. Г.	20·00—20.50
Мука пш. раз. до 90 прц.	19.00—19.50
Мука ж. 0 до 30 прц.	23.50—24.00
Мука житня І. кат. до 45%	22·50—23.00
Мука ж. І. кат. до 55 %	21·50—22.00
Мука ж. ІІ. к.45—55%	15.00—15.50
Мука ж. разова	16.75—17.25

Інші курси незмінені.

МЕБЛІ

що до цін, якости й умов сплати

без конкуренції

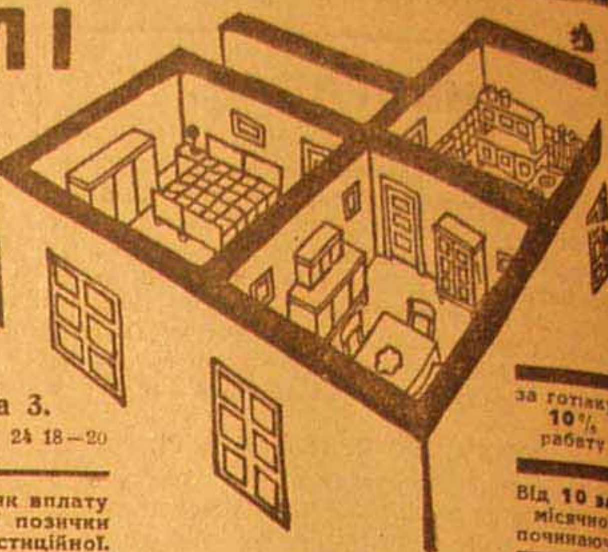
продає

меблевий дім

„Доротеум"

Львів, Браєрівська 3.

тел. 285-92, 231-69. 24 18—20

УВАГА! Приймаємо як вплату при купні облігації позички народової та інвестиційної.

Радіо приступне для всіх.

Зол. 25	Зол. 36	Зол. 50
місячно	місячно	місячно
ФІЛІПС	ФІЛІПС	ФІЛІПС
974 А	44 А	535 А
3-засяг.	Super Inductance	Superhetorodyna
3-ламповий	3-ламповий	5-ламповий

Продукція 1936, що всіх вдоволяє

ФОТО-РАДО-ПАЛЯС

Львів, пл. Марійська 8 (Дім Шпрехера) 18/92

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 5-го листопада ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів,

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз в експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·80	„
1 л. молока	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	4·50	„

Тенденція на масло слаба, молоко і сметану вдержана, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 5. XI. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курячий молодняк 0·90—1.30 І. кл.	0·95	зол.
Курки однорічні І. кл.	0.95	„
Качки годовані з ясним опір.	0.75	„
Качки товщеві	0.90	„
Гуси годовані	0.75	„
Гуси товщеві	0.90	„
Пантарки годовані	0.90	„
„ товсті	1.—	„
Індики год.	1.—	„
Індички год.	1.10	„
Індики товсті	1.10	„
Індички товсті	1.20	„

Курки й курята приймає в кожній кількості. Іншу птицю в кількости визначеного приділу для кожного свого поставця. Птиці не годованої, худої не приймає. Приймає нових доставців.

Купує вівсяну питльовану муку, просо й овес

ОПОВІСТКИ.

Ірина Лагодинська замість квітів на свіжу могилу свого найдорожчого Швагра д-ра Теофіля Кучковського складає 5 зол. на „Допомоговий Фонд" Учительської Громади. 628

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФУТРА виконує дешево й солідно Евген Гошкович, Львів, вул. Домініканська ч. 4. 123 64-90

Загально відома в українських колах, від 50 літ істнуюча єдина Християнська Молочарня й Харчівня Ст. Чарнецького при вул. Підвалля ч. 9 (будинок Ставропігії) цілковито відновлена поручається надалі Шановному Громадянству. Здорова домашня кухня, мясні та яринні страви, дбайлива обслуга, пиво окоцимське. Сніданя, обіди і вечері. В абонаменті 10% знижка. 630 1-1

Вмію і хочу працювати й тому радо вийду в допомогу господині чи доглядати старших дітей за харч та мінімальну оплату. Зголошення: „Діло" для „Совісної". 633

Купно годинника є справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славнозвісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **Іван Зельтенрайх,** Львів, Марійська пл. 5 82 33—

Фортепіяни, піяніна, продажа, найкупно, Марецький, Львів, Баторія 7. 9-11

Вугіль, дрова у Калитяка, Байки 14 телеф. 38-24. 324 30-30

Продажа новочасних тапчанів та їдальних столів. Вирібня Паненська 11. 569 9-10

Укр. Промислове Підприємство з широкою клієнтелею, головно Союза Кооператив і „Народня Торговля", шукає спільника для поширення виробництва. Зголошення до „Діла" під „Фабрика". 619 2-2

Адвокат у Коломиї прийме на безплатну практику здібного, що має зав'язки, аплікаита з практикою бодай однорічною. Оферти Адміністрація під „Studjum". 624 2-2

Направа годинників і біжутерії виконує солідно і дешево Альбін Мутка Львів, пл. Бернардинська 3, забудовання О. О. Бернардинів. 634 1-10

Мешкання 3-кімнатне — повний комфорт, від 1. грудня до винайму. Педчинська 22, партер. Інформації: Інж. О. Пежанський. 629 1-2

Шукаю місця до управи домом найрадше у священика. Зголошення до „Діла" „Господиня-німка". 627

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА жіночі і мужеські, нові та всілякі перерібки виконує відома своєю солідністю фірма **ҐУСТАВ РУДЕК,** Львів, Собіського 12. 496 15-15

Важне для власників нерухомости і адміністраторів.

Обезпечення на випадок відповідальности цивільно-правної як також обезпечення від вогню, крадежі із вломом, на життя, від нещасливих випадків, вальорів і транспортів сушею і морем, далі досмертне обезпечення на випадок нещастя від публичних комунікаційних засобів з одноразовою оплатою складки приймає на найкорисніших умовинах

Assicurazioni Generali Trieste, Генеральна Агенція Львів, вул. Коперника 3

Телефони 221-43 і 224-19.

та її агенти у всіх місцевостях Східньої Галичини.

Гарантійні капітали 1.758.810.222.67 лірів. Загальна квота виплачених відшкодовань 9.867.535.357.45 лірів в днем 31. грудня 1934

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10